

HRVATSKI ZRAKOPLOVNI SAVEZ

PRAVILNIK
O
NATJECANJIMA U PARAJEDRILIČARSTVU
PRELETI

Ver.1.1.

8. listopada 2016.

Komisija za parajedriličarstvo Hrvatskog zrakoplovnog saveza

Dalmatinska 12, 10000 ZAGREB, CROATIA
Tel. (+385) 1 4848 754, Tel./Fax. (+385) 1 4848 761, E-mail: info@caf.hr
[http:// www.caf.hr](http://www.caf.hr)

AUTORSKA PRAVA

Sva prava vezana uz komercijalno korištenje ovog dokumenta, umnožavanje u cjelini ili bilo kojeg dijela, a izvan članstva Hrvatskog zrakoplovnog saveza, su pridržana.

Sukladno Zakonu o športu Republike Hrvatske i Statutu Hrvatskog zrakoplovnog saveza, Komisija za prajedriličarstvo i ovjesno jedriličarstvo HZS-a donosi:

PRAVILNIK O NATJECANJIMA U PARAJEDRILIČARSTVU PRELETI

1. Pojmovi

Pojmovi koji se koriste u ovom Pravilniku imaju sljedeće značenje:

1. Prelet je športska disciplina u kojoj se mjeri i boduje udaljenost ili vrijeme i udaljenost koju pilot preleti od mjesta polijetanja, preko zadanih okretnih točaka do mjesta slijetanja.
2. Okretna točka je unaprijed zadana točka na tlu s poznatim koordinatama.
3. Natjecatelj je pilot parajedriline koji ispunjava uvjete za sudjelovanje na nacionalnim natjecanjima.
4. Direktor natjecanja je osoba odgovorna za ukupnu organizaciju i vođenje natjecanja, a određuje ga organizator.
5. Vođa ekipe je osoba koja vodi brigu o natjecateljima svoje ekipe i/ili kluba i zadužena je za vezu između natjecatelja svoje ekipe i/ili kluba i organizatora natjecanja. Vođa ekipe ujedno može biti i natjecatelj.
6. FAI međunarodna zrakoplovna organizacija.
7. Voditelj polijetanja je osoba koja vodi brigu o odvijanju polijetanja.
8. Tehnički delegat je osoba koja nadgleda pravilnost priprema i provedbe natjecanja, a imenuje ga HZS.
9. Natjecateljska komisija je stručno tijelo sastavljeno od 3 natjecatelja i direktora utrke koje odlučuje o sazivanju i otkazivanju natjecanja, izvedbi natjecanja, o natjecateljskim disciplinama, određuje čimbenike za izračun rezultata, dodjeljuje kazne natjecateljima rješava žalbe natjecatelja i o svemu vodi zapisnik.
10. Sigurnosna komisija je stručno tijelo sastavljeno od 3 natjecatelja koje odlučuje o sigurnosnim aspektima pojedine discipline i definiranim postupcima tokom same utrke izvještava direktora natjecanja.

2. Svrha natjecanja

Svrha natjecanja u parajedriličarstvu je: da učvrsti prijateljstvo svih sudionika, unaprijedi parajedriličarstvo, podigne sigurnost i kvalitetu letenja, da istakne pojedinačnog i klupskog prvaka države Hrvatske te poluči rang listu natjecatelja - hrvatskih parajedriličara. Sigurnost natjecatelja je prioritet i ne smije se dovoditi u pitanje.

3. Vrste natjecanja

Ovim pravilnikom propisuju se nacionalna parajedriličarska natjecanja u preletima u Republici Hrvatskoj, Liga–kup, Državno prvenstvo, te ostala natjecanja u preletima. Natjecanja u preciznom slijetanju propisana su posebnim pravilnikom.

3.1 Državno prvenstvo

Državno prvenstvo u parajedriličarstvu je niz natjecanja u preletu u trajanju od 4 do 6 dana.

Organizator natjecanja u svojoj prijavi unaprijed definira trajanje natjecanja.

Državno prvenstvo smatra se uspješnim ukoliko su održane minimalno 1 uspješna utka ukoliko donosi minimalno 800 GAP bodova.

3.2 Liga-kup

Liga-kup je niz natjecanja organiziranih u preletu u jednoj sezoni s posebno razrađenim sistemom bodovanja.

U liga kup natjecanja ulaze sva natjecanja u Hrvatskoj koje je organizator prije početka sezone prijavio kao liga kup natjecanje.

Ukoliko se na Liga kup natjecanju uspješno završi više od 3 trke, bodovanje liga kupa se vrši na način da se svakom natjecatelju u izračun se uzimaju 2 od 3 uspješnih utrka s najvećim brojem bodova.

Liga kup natjecanje smatra se uspješnim ukoliko su održane minimalno 3 uspješne trke.

3.3 Ostala natjecanja u preletima

Pod ostalim natjecanjima u preletima smatraju se sva natjecanja koja nisu Liga-kup i Državno prvenstvo. Njihovo trajanje propisuje organizator natjecanja, a najčešće se radi o natjecanjima u trajanju od 3 do 7 dana.

Natjecanje se smatra uspješnim ukoliko su održane minimalno 2 uspjele trke.

4. Priprema za natjecanje

4.1 Kalendar natjecanja

Natjecanja se provode planirano i organizirano po godišnjem kalendaru natjecanja. Godišnja natjecanja donosi HZS na temelju prijedloga Komisije za parajedriličarstvo.

4.2 Izbor organizatora

HZS raspisuje natječaj za organizatora Liga-kupa i Državnog prvenstva te na temelju prikupljenog odabire organizatora.

Prijava kandidata za organizatora sadrži vrijeme natjecanja, mjesto natjecanja, potporu, očekivani broj sudionika u natjecanju, financijsku konstrukciju, način dokumentiranja leta i reference.

Kandidati za organizaciju natjecanja trebaju priložiti zemljovid s koordinatama natjecateljskog područja te visinama na tom području koje očekuju da će im biti odobrene od nadležne Kontrole zračne plovidbe, a u skladu s terminom utrke i uobičajenim meteorološkim prilikama na tom području. 30

dana prije početka natjecanja odabrani organizator treba predložiti potvrdu u obliku dopisa (ili NOTAM) za natjecateljsko područje i odobrene visine Komisiji za parajedrenje. Prijave kandidata za organizaciju natjecanja dostavljaju se HZS-u u roku kojeg odredi HZS.

4.3 Natjecatelji

Hrvatski natjecatelji mogu biti piloti parajedrilice koji posjeduju važeću Sportsku dozvolu HZS i FAI. Strani natjecatelji mogu biti piloti parajedrilice koji posjeduju Sportsku dozvolu izdanu od nacionalnog saveza zemlje iz koje dolaze.

Zabranjeno je natjecati se pod utjecajem alkohola ili drugih stimulativnih sredstava.

5. Uvjeti za prijavu natjecatelja

Natjecatelj mora:

1. biti punoljetan ili navršiti 16 godina uz odobrenje i prisustvo roditelja ili staratelja
2. posjedovati valjanu dozvolu za natjecanje
3. vlastoručno potpisati izjavu o letenju na vlastitu odgovornost
4. biti osiguran prema trećim osobama
5. korištenje kacige i rezervnog padobrana
6. korištenje radio stanice
  - radio stanica se koristi isključivo u sigurnosne svrhe
  - radio stanica mora biti podešena na sigurnosnu frekvenciju
  - zabranjeno je korištenje glasovno aktiviranih mikrofona (VOX)

Ukoliko nisu ispunjeni opći uvjeti i postoji sumnja u sposobnost pilota, organizator može odbiti prijavu uz suglasnost Natjecateljske komisije.

Na natjecanjima u preletima mogu sudjelovati isključivo parajedrilice koje su uspješno prošle EN926-1 i EN926-2 testiranje, te kojima su dodijeljeni odgovarajući certifikati (EN-A, B, C, D ili CCC) od strane ovlaštene organizacije za testiranje.

Ukupna poletna težina kompletne opreme zajedno sa balastom ne smije premašivati 33 Kg.

Natjecatelj je dužan pridržavati se certificiranog raspona težine.

Organizator je dužan redovito provoditi provjeru težine.

Na parajedrilicama nije dozvoljeno raditi modifikacije, osim u slučajevima oštećenja do kojeg je nehotično došlo tijekom natjecanja uz isključivu suglasnost direktora natjecanja i sukladno specifikaciji proizvođača.

Organizator, ali i tehnički delegat prema potrebi, u svakom trenutku mogu provesti nadzor i provjeru opreme natjecatelja, tj. da li oprema zadovoljava kriterije sukladno Pravilniku, odnosno FAI Sporting Code - Section 7B. U slučaju pronađenih neregularnosti ili odstupanja, natjecatelja se može prizemljiti zbog sigurnosnih razloga, te se na njega mogu primijeniti drugi oblici kazne zbog nepoštivanja pravila.

6. Prijava natjecatelja

Prijava natjecatelja za Državno prvenstvo dostavlja se organizatoru najkasnije dva tjedna prije početka Državnog prvenstva ili prema uputama organizatora.

Prijava za pojedino natjecanje Liga-kupa, te za ostala natjecanja u preletima dostavlja se prema uputama organizatora.

Prijava mora biti u pisanom obliku na za to predviđenom obrascu.

Obrazac mora sadržavati informacije o krilu: Proizvođač, model, veličina, raspon kilaže, serijski broj, EN klasa.

7. Kotizacija

Kotizacija za Državno prvenstvo dostavlja se organizatoru zajedno s prijavom za natjecanje.

Iznos kotizacije određuje organizator u suglasnosti s HZS-om prije početka sezone na temelju prijedloga odabranog organizatora.

Kotizacija za Liga-kup, te za ostala natjecanja u preletima dostavlja se prema uputama organizatora i HZS-a.

Natjecateljska komisija može odobriti prijave za sudjelovanje samo na pojedinom natjecanju.

Kotizacija za državno prvenstvo i natjecanja FAI 2 pokriva, ali nije ograničena:

1. prijevoz na sva predviđena poletišta
2. prijevoz s glavnih cesta do glavnog mjesta okupljanja (HQ)
3. kartu područja s ucrtanim okretnim točkama
4. listu svih okretnih točaka s imenima, GPS koordinatama i nadmorskom visinom
5. učitavanje svih okretnih točaka u GPS uređaj
6. obradu GPS uređaja i objavu rezultata
7. akciju spašavanja i prvu medicinsku pomoć.

8. Direktor natjecanja, Tehnički delegat, Natjecateljska i Sigurnosna komisija

8.1 Direktor natjecanja

Direktor natjecanja je osoba s neospornim iskustvom u domaćim i stranim natjecanjima u slobodnim preletima a imenuje ga organizator prilikom prijave natjecanja.

Obveza je direktora dobro poznavanje pravilnika o natjecanjima u preletima.

Obveza je Direktora natjecanja da osigura sve sportske, tehničke i druge detalje te da sprovodi natjecanje po Pravilniku za natjecanje u preletima.

Direktor natjecanja je član Natjecateljske komisije te aktivno sudjeluje u određivanju discipline.

Direktor natjecanja prekida trku (disciplinu) ukoliko dođe do pogoršanja vremenskih uvjeta.

Direktor natjecanja trku može prekinuti (uz valjano objašnjenje) bez obzira na pozitivan stav sigurnosne komisije ukoliko ocijeni da su uvjeti za nastavak trke opasni i da to može ugroziti sigurnost pilota.

Direktor natjecanja može udaljiti sa starta natjecatelje koji su pod utjecajem alkohola ili drugih stimulansa te koji nemaju propisanu opremu.

Direktor natjecanja ne može biti natjecatelj.

8.2 Tehnički delegat

Tehnički delegat je osoba s neospornim iskustvom u domaćim i stranim parajedriličarskim natjecanjima, a imenuje ga Komisija za parajedrenje HZS najmanje 15 dana prije početka određenog natjecanja.

Tehnički delegat može ujedno biti i natjecatelj. Tehnički delegat ne može biti osoba iz članstva organizatora određenog natjecanja. Tehnički delegat nadgleda pripreme i odvijanje natjecanja, pri čemu:

- prati pripreme terena za natjecanje,

- prati pripreme i rad osoblja organizatora koje će sudjelovati u provedbi natjecanja,
- prati usklađenost priprema i provedbe natjecanja sa zakonskim propisima,
- prati provođenje svih ostalih obveza organizatora (davanje meteo informacija, informiranje medija, prijevoz itd.),
- upozorava organizatora na uočene nepravilnosti,
- daje preporuke u smislu podizanja sigurnosti i kvalitete natjecanja,
- ukoliko postoje ozbiljni organizacijski ili sigurnosni propusti, može zaustaviti ili u potpunosti prekinuti natjecanje,
- po završetku natjecanja podnosi izvještaj HZS-u.

8.3 Natjecateljska komisija

Natjecateljska komisija odlučuje o sazivanju i otkazivanju natjecanja, izvedbi natjecanja, o natjecateljskim disciplinama, o posebnim pravilima na natjecanju, određuje čimbenike za izračun rezultata, dodjeljuje kazne natjecateljima, rješava žalbe natjecatelja i o svemu vodi zapisnik.

Natjecateljsku komisiju čini pet članova.

Na državnom prvenstvu 4 člana Natjecateljske komisije biraju se među natjecateljima, dok je peti član automatizmom Direktor natjecanja. Direktor natjecanja može odustati od sudjelovanja u radu Natjecateljske komisije i tada ga može zamijeniti jedan natjecatelj koji se bira na isti način kao i ostali članovi Natjecateljske komisije.

Član Natjecateljske komisije mora biti natjecatelj s neospornim letačkim i natjecateljskim iskustvom na parajedriličici te posjedovati Sportsku dozvolu HZS i FAI, uz iznimku za Direktora natjecanja.

Članove Natjecateljske komisije treba nastojati izabrati iz različitih klubova.

Članovi Natjecateljske komisije za Državno prvenstvo i ostala natjecanja u preletim biraju se prvog natjecateljskog dana. Izbor Natjecateljske komisije provodi se na sastanku (briefingu) prije odlaska na poletišta prvog dana natjecanja. Članove Natjecateljske komisije predlažu organizator i vođe ekipa, a predloženi kandidati biraju se glasovima natjecatelja na način da kandidati s najviše glasova postaju članovi Natjecateljske komisije.

Natjecateljska komisija može raditi ako je prisutno barem 3 člana. Sastanak može sazvati svaki član Natjecateljske komisije. Odluke se donose većinom glasova. U slučaju nemogućnosti dogovora između članova Natjecateljske komisije, konačnu odluku donosi Tehnički delegat.

Savjetovanje i odluku o sazivanju ili otkazivanju natjecanja Natjecateljska komisija može provesti telefonski i o svojoj odluci obavijestiti Vođe ekipa. U tom se slučaju s donesenom odlukom mora složiti barem 3 člana Natjecateljske komisije.

8.4 Sigurnosna komisija

Sigurnosna komisija odlučuje o sigurnosnim aspektima pojedine discipline i definiranim postupcima tijekom same utrke izvještava direktora natjecanja. Članovi Sigurnosne komisije komuniciraju radio vezom s Direktorom natjecanja.

Sigurnosna komisija pregledava postavljenu disciplinu i iznosi mišljenje o sigurnosnim aspektima te odobrava postavljenu disciplinu.

Član Sigurnosne komisije ne može prekinuti utrku.

Sigurnosnu komisiju čine 3 natjecatelja s neospornim letačkim znanjem i iskustvom.

Članovi Sigurnosne komisije biraju se prvog natjecateljskog dana na prvom sastanku i ne mogu biti članovi Natjecateljske komisije. U iznimnim slučajevima člana komisije se može zamijeniti drugim.

Svaki član sigurnosne komisije u toku leta na osnovu iskustva procjenjuje i donosi sud o trenutnim uvjetima na natjecanju i radio vezom izvještava Direktora natjecanja.

- Level 1; uvjeti za izvođenje discipline su sigurni,
- Level 2; uvjeti za izvođenje discipline su snažni (jači vjetar, termika, jači razvoj oblaka...) no još uvijek se može nastaviti s natjecanjem,
- Level 3; ne postoje uvjeti za sigurno izvođenje discipline – prekinuti let.

Direktor natjecanja prvoga dana dogovara i uvježbava rad sigurnosne komisije. Ukoliko samo jedan član Sigurnosne komisije signalizira Level 3 obveza je Direktora natjecanja kontaktirati ostale članove te prema dogovoru prekinuti utrku. Iznimno ukoliko Direktor natjecanja nije dostupan na radio vezi, trku može prekinuti i sigurnosna komisija uz suglasnost najmanje dva člana.

9. Odvijanje natjecanja

9.1 Početak natjecateljskog dana

Natjecateljski dan počinje na unaprijed dogovorenom mjestu i vremenu, gdje će voditelj natjecanja održati sažetak (briefing) za pripremu natjecanja koji sadrži meteorološko izvješće, izvješće o tijeku natjecanja, obavijesti o pripremama za natjecanje te dnevni raspored.

Mjesto okupljanja sudionika natjecanja mora biti takvo da omogućuje najlakši i najbrži pristup na sva poletišta koja se mogu koristiti za dotično natjecanje.

Natjecateljska komisija ne smije dozvoliti početak novog dnevnog zadatka ukoliko nisu objavljeni svi rezultati osim posljednjeg.

9.2 Dolazak i pripreme na poletištu

Organizator mora omogućiti dolazak natjecatelja i ostalih potrebnih sudionika na poletišta do 10:00 sati, a iznimno najkasnije do 11 sati, osim u iznimnom slučaju o čemu odlučuje Natjecateljska komisija.

Pripreme natjecatelja odvijaju se na prostoru koji je za to predvidio organizator, bez nepotrebnog zadržavanja i na način da se pri tom ne ometaju ostali natjecatelji.

9.3 Određivanje dnevnog zadatka

Nakon dolaska na poletišta Natjecateljska komisija određuje dnevni zadatak: okretne točke, mjesto cilja, vrijeme otvaranja i zatvaranja poletnog mjesta, vrijeme i vrstu starta, vrijeme kraja trke, vrijeme zadnjeg javljanja i čitanja podataka zabilježenih GPS uređajem, te prema potrebi određuje posebna pravila na natjecanju koja tada trebaju biti istaknuta na informativnoj ploči.

9.4. Natjecateljski sastanak (briefing)

Nakon određivanja dnevnog zadatka Direktor natjecanja saziva kratki sastanak (briefing) svih natjecatelja i obavještava natjecatelje o dnevnom zadatku. Također na vidljivo mjesto ističe informativnu ploču na kojoj mora biti ispisan dnevni zadatak i način komunikacije između natjecatelja i organizatora te najnovija vremenska prognoza.

Na informativnoj ploči ispisuju se sljedeći podaci:

- vrijeme otvaranja poletišta (window open)
- vrijeme početka utrke (marker open ili start open)
- vrijeme kraja utrke
- vrsta natjecateljske discipline
- okretne točke zadane discipline
- smjer vrtnje

Na natjecanjima koja su međunarodnog karaktera (prisustvo stranih natjecatelja) Direktor natjecanja je obavezan sastanak (briefing) osim na hrvatskom voditi i na engleskom jeziku.

Za poziv na briefing na poletištu poželjno je koristiti megafon ili drugo zvučno pomagalo putem kojeg poziv na briefing mogu čuti svi natjecatelji u krugu poletišta.

9.5 Discipline

Natjecateljske discipline su:

- Slobodan prelet (engl. open distance): prelet duž propisane putanje bez ili s jednom ili više okretnih točaka.
- Brzinski prelet do cilja (engl. speedrun to goal): prelet do cilja duž propisane putanje s ili bez okretnih točaka. Vrijeme se mjeri svakom natjecatelju pojedinačno od trenutka starta.
- Trka na cilj (engl. race to goal): kao i brzinski prelet do cilja, samo što se svim natjecateljima vrijeme počinje mjeriti istovremeno od trenutka starta.

9.6 Polijetanje

Polijetanje se provodi s unaprijed određenog mjesta opremljenog vjetrokazom, priborom za pružanje prve pomoći te radio ili telefonskom vezom.

Na samom poletištu prije polijetanja, a nakon objave dnevnog zadatka, svaki natjecatelj koji namjerava sudjelovati u trci mora se upisati na potpisnu listu te svojim potpisom jamčiti da je fizički i psihički sposoban za predstojeću trku prema objavljenom dnevnom zadatku.

Natjecatelji polijeću jedanput u vremenu između otvaranja i zatvaranja poletnog mjesta. Otvaranje poletnog mjesta može uslijediti najmanje 20 minuta nakon sastanka (briefinga).

Na poletno mjesto natjecatelj dolazi potpuno opremljen i prikopčan na pripremljenu parajedrilicu. Dolazak na poletno mjesto odvija se pod kontrolom Voditelja polijetanja koji po potrebi mjeri vremena polijetanja natjecatelja. Slijetanje na poletno mjesto nije dozvoljeno i kažnjava se diskvalifikacijom, osim u posebnim okolnostima.

Ukoliko se zbog nepovoljnih vremenskih uvjeta (pomanjkanje termike, jači vjetar) na poletištu polijetanje odgađa potrebno je za isti vremenski interval odgoditi i start utrke.

U tom slučaju nije potrebno ponovno sazivanje sastanka (briefinga) već se objava pomaka polijetanja i starta utrke vrši putem radio veze.

U takvom slučaju odluka je na natjecateljskoj hoće li za isti vremenski interval pomaknuti kraj utrke.

Organizator je dužan osigurati najmanje dva, a ukoliko je u mogućnosti i veći broj pomoćnika na poletištu i Voditelja polijetanja.

9.7 Start

Mjerenje vremena u natjecateljskoj disciplini počinje u trenutku starta odnosno od otvaranja startnog markera.

Razlikujemo 3 vrste starta:

- individualni zračni start,
- grupni zračni start,
- grupni start s poletišta.

Kod individualnog zračnog starta svakom se natjecatelju vrijeme mjeri individualno (pojedinačno). Kod grupnog zračnog starta svi natjecatelji imaju identično vrijeme starta.

Grupni start s poletišta može se koristiti na poletnim mjestima gdje i kada su okolnosti takve da svi natjecatelji mogu poletjeti bez međusobnog ometanja i ako meteorološki uvjeti i teren to dozvoljavaju.

9.8 Let

Letenje se odvija uz strogo poštivanje pravila kretanja. Nije dozvoljeno letenje u oblacima, namjerno ometanje drugih natjecatelja i ugrožavanje sigurnosti na bilo koji način.

Od vremena polijetanja do otvaranja starta (markera) i u prostoru između poletišta i startnog cilindra svi natjecatelji u termici kruže u smjeru (lijevi ili desni) koji je definiran na sastanku (briefingu) prije polijetanja.

Letenjem u oblaku smatra se kada bilo koji dio krila ili pilota nestane iz vida pilota koji je blizu ili ispod njega.

Letenje u oblaku se kažnjava ako je natjecatelj ušao u oblak i postao nevidljiv za druge natjecatelje te nije upotrijebio postupak za ubrzano spuštanje visine (uši, spirala ili neki drugi manevar).

Natjecatelj koji povrijedi odredbe ovoga članka bit će kažnjen oduzimanjem bodova ili isključenjem. Obveza svakog natjecatelja je prijaviti letenje u oblaku Direktor natjecanja.

NAPUTAK ZA RJEŠAVANJE PROBLEMA PROBIJANJA VISINE

Ukoliko organizator od Kontrole zračne plovidbe dobije ograničenje visine sugerira se da se uvede ZONA POGREŠKE u pojasu od 100 m.

Zona pogreške pojasa 100m se uvodi radi nemogućnosti precizne kontrole pozicije pilota po visini.

Piloti koji se nađu unutar Zone pogreške podliježu kazni po principu da se za svaki 1 metar prekoračene visine pilotu oduzimaju 3 boda.

Oni piloti koji prekorače Zonu Pogreške od 100 metara tj. probiju visinu koja je dobivena od Kontrole Zračne Plovidbe za više od 100 m kažnjavaju se tako da im se bilježi pozicija leta do pozicije pri kojoj je pilot probio dozvoljenu granicu visine dobivenu od KZP.

Obveza je natjecatelja podesiti svoje GPS uređaje na visinu koju je kao visinu starta naveo organizator. Natjecateljima koji nisu u mogućnosti podešavati visinu starta se sugerira uključiti GPS uređaj minimalno 20 min. prije polijetanja kako bi uređaj pronašao dovoljan broj satelita te stabilizirao poziciju.

Visina poletišta također treba biti definirana unutar neke granice tolerancije.

Preporuka je za poletišta s većim nagibom i većim brojem poletnih mjesta (primjer Brgud) koristiti toleranciju visine starta u rasponu od +/- 2,5 %

Na primjeru Brguda za koji organizator navodi visinu od 810 m raspon u kojem trebaju biti podešeni GPS uređaji je od 790 m – 830 m.

Isto je tako ne manje važno da natjecatelji koji lete s kombinacijom altvariometra i GPS uređaja kontroliraju svoju visinu isključivo po GPS uređaju.

Ovim naputkom se organizatorima sugerira ali ih se ne obvezuje kako na što jednostavniji način i u potpunosti unutar zakonskih okvira definirati letenje u području zone i ispod zone zabrane letenja.

9.9 Cilj

Cilj je zamišljen cilindar minimalnog radiusa 200 m ili linija minimalne dužine 200 m sa svake strane GPS ciljnih koordinata i okomita na smjer zadnje okrete točke.

Ciljna crta označena je ravnom dobro uočljivom linijom dužine barem 30 m, osim u iznimnim slučajevima o čemu odlučuje Natjecateljska komisija.

Natjecatelj se ne smije zadržavati iznad ciljne crte, a ukoliko smatra da nije prošao kroz cilj, smije ponoviti ulazak u cilj.

Ukoliko natjecatelj ne preleti ciljnu liniju dodjeljuju mu se bodovi za udaljenost ali ne i za vrijeme leta. Cilj mora biti postavljen na mjestu koje omogućuje sigurno slijetanje.

Iz sigurnosnih razloga na natjecanju je moguće za mjerenje vremena kraja utrke pojedinog natjecatelja koristiti zamišljeni cilindar radiusa od 1 do 3 km istih koordinata kao cilj. Ukoliko natjecatelj ne preleti ciljnu liniju dodjeljuju mu se bodovi za udaljenost ali ne i za vrijeme.

Organizator je dužan osigurati osobu za kontrolu cilja, vjetrokaz, pribor za pružanje prve pomoći te radio ili telefonsku vezu na cilju, osim u iznimnim slučajevima o čemu odlučuje Natjecateljska komisija.

9.10 Slijetanje

Natjecatelj koji je prošao kroz cilj slijeće na unaprijed određeni prostor. Natjecatelj koji nije prošao kroz cilj, mora odmah po slijetanju sakupiti kupolu i zabilježiti poziciju slijetanja GPS uređajem.

Manipulacija GPS uređajem nakon slijetanja (nebilježenje pozicije, šetnja s uključenim uređajem,...) smatra se grubim kršenjem pravila i sankcionira se oduzimanjem bodova za tu utrku.

Raširena kupola na tlu nakon slijetanja znak je da natjecatelj treba pomoć.

9.11 Kraj utrke

Natjecatelji trebaju biti na tlu najkasnije 30 minuta nakon vremena završetka trke ili drukčije ako tako odredi organizator na briefingu prije polijetanja.

U disciplinama Trka na cilj („Race to goal“) i Slobodan prelet („Open distance“) trka koja je stopirana boduje se ukoliko je prošlo više od 60 minuta od otvaranja startnog markera.

Zaustavljena trka se boduje na način da se za vrijeme izračuna rezultata koristi vrijeme trenutka prekida utrke vraćeno za 5 minuta osim u slučaju kada je najmanje jedan natjecatelj već u cilju, tada se koristi točno vrijeme prekida.

U disciplini Brzinski prelet na cilj („Speedrun to goal“) trka koja je zaustavljena se ne boduje.

Po objavi prekida utrke svi natjecatelji dužni su što prije a na način koji neće ugroziti sigurnost pilota i ostalih natjecatelja sletjeti na najbliže sigurno mjesto.

Prekid utrke objavljuje Direktor natjecanja.

9.12 Javljanje nakon slijetanja

Nakon slijetanja natjecatelj se mora javiti organizatoru, a najkasnije do dogovorenog vremena. Natjecatelj se pri tome treba javiti što je brže moguće (obično 30 minuta nakon slijetanja), uključujući i natjecatelje koji dođu u cilj. Organizator na briefingu prije polijetanja definira način javljanja i osobe kojima se natjecatelji javljaju. U slučaju nejavljanja do dogovorenog vremena organizator je obvezan pokrenuti akciju traženja i spašavanja.

Zbog neopravdanog nejavljanja i nepotrebnog pokretanja akcije traženja i spašavanja, natjecatelj će biti kažnjen oduzimanjem bodova ili isključenjem i snositi troškove traženja.

10. Dokumentacija o letu

10.1 Predaja dokumentacije o letu

Nakon utrke natjecatelji se moraju potpisati na listu kod organizatora, a za njih to može učiniti i vođa ekipe.

Dokumentacija o letu predaje se na unaprijed određenom mjestu i vremenu, a mora sadržavati zapis leta u GPS uređaju. GPS uređaj natjecatelja može predati vođa ekipe.

10.2 Način dokumentiranja leta

Natjecatelj svoj let dokumentira putem zapisa u GPS-uređaju.

GPS uređaj mora biti takav da omogućuje očitavanje i obradu podataka pomoću od FAI-a priznatih kompjuterskih programa za obradu natjecanja u parajedriličarstvu.

10.3 GPS uređaj

Organizator je obvezan osigurati opremu i od FAI odobren kompjuterski program za rad s GPS uređajima.

Prije početka natjecanja, natjecatelj mora registrirati svoj GPS uređaj kod organizatora. Natjecatelj može koristiti i dodatni GPS uređaj kojeg također mora registrirati kod organizatora.

Natjecatelj za svoje GPS uređaje mora osigurati potrebne kablove. Organizator mora natjecateljima omogućiti unos iz računala u GPS uređaj. Za ispravnost svog GPS uređaja te unesenih i snimljenih podataka odgovoran je natjecatelj.

GPS uređaji koji nemaju zapis visine ne mogu se koristiti za natjecanje.

10.4 Snimanje leta GPS-om

Natjecatelj pomoću GPS uređaja mora registrirati putanju svog leta. Na snimci putanje leta moraju biti vidljivi: pozicija polijetanja, ulazak u startni cilindar u dozvoljenom vremenu, pozicija natjecatelja unutar cilindra na okretnoj točki polumjera 400 m ili polumjera koji odredi Natjecateljska komisija, pozicija slijetanja.

Ako je startna točka jednaka uzletnoj za startno vrijeme mjeri se zadnje napuštanje sektora. Ako je startna točka jedna od okretnih točaka u trci za startno vrijeme uzima se prvi ulazak u startni sektor. U iznimnim slučajevima organizator može za startni marker odrediti i neku drugu točku discipline kao i ulaz odnosno izlaz iz te točke.

Tijekom leta dozvoljeno je: promijeniti baterije u GPS uređaju, promijeniti vremenski interval snimanja točaka putanje leta, privremeno ugasiti GPS do najviše 5 minuta ukoliko to ne ometa snimanje elemenata leta koji moraju biti vidljivi npr. okretne točke (uključujući start i cilj), situacije kod kojih je moguć ulazak u područja zabranjene zone letenja ili zabranjene visine letenja i sl.).

Ciljna linija je zamišljena vertikalna iznad ciljne crte (čl. 9.8). Za mjerenje vremena ulaska u cilj uzima se prva registrirana točka iza ciljne linije ukoliko nije drugačije dogovoreno (vidi 9.8).

Ako zapis u GPS uređaju nije kompletan računa se prelet do zadnje uspješno registrirane točke. Zapis u GPS uređaju ne priznaje se valjanim ako nije registriran i uzletni sektor. Kao uzletni sektor računa se startni cilindar polumjera 400 metara.

Tolerancija GPS uređaja po horizontalnoj ravnini iznosi 0,5 %. (Za cilindar radijusa 400 m ona je 2m). Tolerancija GPS uređaja po visini iznosi 2,5 %. (Za visinu od 2000m ona je 50m)

Tolerancija visine poletišta je 2.5% od visine koju navodi organizator na popisu GPS točaka.**

10.5 Neispravnost dokumentacije

Ukoliko natjecatelj ne preda organizatoru GPS uređaj u dogovoreno vrijeme, a nije bio opravdano spriječen, dobiva 0 (nula) bodova za taj natjecateljski dan.

Neispravnost podataka snimljenih GPS uređajem i odgovarajuće bodovanje utvrđuje se kompjuterskim programom.

U slučaju namjernog davanja netočnih podataka natjecatelj se udaljuje s natjecanja.

11 Rezultati

11.1 Valjanost natjecateljskog dana

Natjecateljski dan priznaje se ako barem 20% natjecatelja preleti minimalnu udaljenost koju određuje Natjecateljska komisija i ako je start otvoren barem jednu minutu za svakog natjecatelja.

11.2 Bodovanje

Način bodovanja utvrđuje HZS prije početka sezone i ne smije se mijenjati tijekom jedne sezone.

Za izračun bodova i bodovne liste koristi se kompjuterski program kojeg odobrava Tehnički delegat.

Na Liga-kup natjecanju i na Državnom prvenstvu jednu ekipu čine svi članovi istog kluba.

Na ostalim natjecanjima u preletima broj i sastav članova jedne ekipe propisuje organizator svojim pravilima.

11.3 Rezultati

Neslužbeni rezultati objavljuju se nakon pregleda podataka snimljenih GPS uređajima. Organizator je dužan obavijestiti vođe ekipa kada su neslužbeni rezultati objavljeni, kako bi se na vrijeme mogle pripremiti žalbe ukoliko za iste postoji potreba.

Službeni rezultati objavljuju se nakon isteka roka za predaje žalbi odnosno nakon rješenja žalbi ukoliko su postojale.

Službeni rezultati ne mogu se naknadno mijenjati.

Kod izračuna ekipnih rezultata zbrajaju se 3 najbolja rezultata ostvarena u svakoj treći od natjecatelja iz iste ekipe.

12. Ostale odredbe

12.1 Kazne

Natjecatelji koji prekrše odredbe propisane ovim pravilnikom bit će kažnjeni niže propisanim kaznama.

Prije početka natjecanja Direktor natjecanja je obavezan sve natjecatelje upoznati s propisanim kaznama i procedurom žalbe. Natjecatelji se ne mogu pozivati na propust Direktora natjecanja ukoliko ih nije upoznao s propisanim kaznama.

Nepotpisivanje prije početka trke – 1. put – natjecatelju se oduzima 20% osvojenih bodova koje je taj natjecatelj osvojio na trci. Ukoliko se propust natjecatelja ponovi natjecatelju se oduzima 50% osvojenih bodova. U slučaju ponovnog propusta natjecatelj može biti diskvalificiran.

Nejavljanje nakon završetka trke – ukoliko se natjecatelj iz neopravdanih razloga ne javi organizatoru do vremena koje je organizator definirao kao zadnje vrijeme javljanja, natjecatelj se kažnjava:

- 1. put – oduzimanjem 50% bodova za navedenu trku,
- 2. put – oduzimanjem svih bodova za navedenu trku.
- Ukoliko se propust natjecatelja ponovi treći put, natjecatelj će biti diskvalificiran.

Letenje nakon zadnjeg vremena javljanja – ukoliko natjecatelj nije sletio do trenutka zadnjeg vremena javljanja (npr. javio se iz zraka), bit će kažnjen oduzimanjem svih bodova za navedenu trku. U slučaju ponavljanja ovog propusta, natjecatelj će biti automatski diskvalificiran iz natjecanja.

Letenje u oblaku i/ili letenje iznad dozvoljene visine:

- Natjecatelj koji leti u oblaku bit će kažnjen oduzimanjem svih bodova za tu trku
- Ukoliko je uočeno (pregledom GPS uređaja ili prijavom drugog pilota) da natjecatelj namjerno leti (vrta stup) iznad dozvoljene visine ili u oblaku - bit će kažnjen oduzimanjem svih bodova za tu disciplinu.
- Natjecatelj koji ponovi ovaj prekršaj bit će diskvalificiran iz natjecanja.

Modifikacije na parajedrili – ukoliko je natjecatelj napravio modifikacije na svojoj parajedrili, tako da ona odstupa od specifikacije proizvođača, natjecatelj će biti diskvalificiran s natjecanja.

Odstupanja u težini – ukoliko je težina natjecatelja zajedno sa opremom veća nego što to predviđeno u specifikaciji proizvođača, natjecatelj će biti kažnjen sa 100 kaznenih bodova.

Suprotan smjer vrtnje od zadanog na početku utrke – 1. put – opomena; - 2. put 100 kaznenih bodova te dvostruko više za svaki naredni prekršaj.

Nesigurno letenje i ugrožavanje ostalih natjecatelja – 1. put – opomena; - 2. put 100 kaznenih bodova te dvostruko više za svaki naredni prekršaj.

Akrobacije po preletu ciljne crte i/ili ometanje ostalih pri doletu u cilj – 1. put – opomena; - 2. put 100 kaznenih bodova te dvostruko više za svaki naredni prekršaj.

Ponovno slijetanje u startni prostor nakon što je započela utrka – 1. put 100 kaznenih bodova te dvostruko više za svaki naredni prekršaj.

12.2 Žalbe

Natjecatelj predaje žalbu Direktor natjecanja u pisanom obliku.

Rok za predaju žalbe je do sljedećeg dana ujutro u vremenu od 08:45 – 09:00 sati, osim zadnjeg dana kada je rok jedan sat nakon objave neslužbenih rezultata.

Pismena žalba mora sadržavati opis i objašnjenje nastalog problema i može biti potkrijepljena materijalnim dokazima ili izjavama drugih natjecatelja koji mogu biti saslušani prilikom obrade žalbe. Direktor natjecanja treba biti dostupan za predaju žalbi u za to predviđenom vremenu.

Žalbe rješava Natjecateljska komisija na zatvorenom sastanku isti dan po prijemu žalbe. Podnositelj žalbe može biti pozvan na saslušanje o žalbi. Ukoliko je podnositelj žalbe član Natjecateljske komisije, isti ne smije biti prisutan na sastanku prilikom rješavanja njegove žalbe.

Kaucija za predaju žalbe iznosi 200 kn. Kaucija se vraća natjecatelju koji je žalbu predao u slučaju rješavanja žalbe u njegovu korist, u protivnom kaucija ostaje organizatoru.

Po završetku sastanka, predstavnik Natjecateljske komisije će usmeno obavijestiti podnositelja žalbe o odluci.

Ukoliko natjecatelj koji je podnio žalbu Natjecateljskoj komisiji nije zadovoljan rješenjem, može podnijeti žalbu HZS-u. Kaucija za žalbu je u ovom slučaju dvostruka. Ukoliko se žalba riješi u korist podnositelja, kaucija se vraća podnositelju žalbe zajedno s kaucijom za prvu žalbu, a u suprotnom ostaje HZS-u.

Podnositelj žalbe biti će pismeno obaviješten o rješenju žalbe.

12.3 Sigurnost

Organizator vodi brigu o sigurnosti na poletnom mjestu. U slučaju potrebe Voditelj natjecanja prekida ili privremeno prekida natjecanje. Organizator brine za pomoć na poletnom mjestu i urednost poletnih mjesta. Organizator ima pravo prekinuti natjecanje u slučaju teže nesreće.

13. Obveze organizatora

Organizator natjecanja obvezan je:

- pribaviti sva odobrenja sukladno važećim propisima o sportu, javnim okupljanjima te propisima o zračnom prometu i kontroli zračne plovidbe,
- na vrijeme osposobiti sva potrebna poletišta koja zadovoljavaju potrebe natjecanja i na raspolaganju su na području natjecanja,
- osigurati detaljne meteo podatke za sljedeći dan i prognoze za nekoliko dana unaprijed,
- ujutro na dan natjecanja osigurati meteo podatke sa svih natjecateljskih poletišta,
- nastojati osigurati jednog ili više predletača.

14. Lokalna pravila organizatora

Lokalna pravila organizator natjecanja može pismenim putem dostaviti Komisiji za parajedriličarstvo najkasnije 45 dana prije početka natjecanja. Komisija za parajedriličarstvo dužna je očitovati se o navedenom prijedlogu u roku od 21 dan od dana primitka.

Ukoliko se natjecanje održava u drugoj državi (Državno prvenstvo Hrvatske) primjenjuju se, uz ovaj Pravilnik, pravila koja vrijede u toj državi, a koja nisu regulirana ovim Pravilnikom. U slučaju različitih odredbi u Pravilnicima Natjecateljska komisija će usuglasiti pravila i odlučiti kojem će Pravilniku dati prvenstvo u odlučivanju.

15. Protokol

Državno prvenstvo mora imati svečano otvaranje. Svečano otvaranje provodi se prema Protokolu otvaranja Državnih prvenstava u zrakoplovnim sportovima.

Minimum natjecatelja potrebnih da se proglasi državni prvak su 3 hrvatska natjecatelja, odnosno za državnu prvakinja 3 hrvatske natjecateljice, koji(e) trebaju biti iz najmanje 2 različita kluba.

Zatvaranje natjecanja i proglašenje pobjednika provodi se zadnji dan natjecanja.

Svi protokoli moraju biti provedeni tako da ne ometaju odvijanje natjecanja.

16. FAI Pravilnik

Sva pitanja koja nisu definirana našim pravilnikom rješavaju se FAI pravilnikom – FAI Sporting Code

- Section 7.

17. Završne odredbe

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja od strane Izvršnog odbora HZS-a, čime se stavlja van snage prethodni Pravilnik o natjecanjima u parajedrenju.

Ovaj Pravilnik ne može se mijenjati u tijeku natjecateljske sezone.

Komisija za
parajedriličarstvo Hrvatskog
zrakoplovnog saveza

Dodatak 1

Komisija za parajedriličarstvo
Hrvatskog zrakoplovnog saveza

Naputak za organizaciju natjecanja u parajedrenju

Sadržaj:

1. Obveze organizatora
2. Obveze natjecatelja
3. Hrvatski zrakoplovni savez
4. Tehnički delegat

Hrvatski zrakoplovni savez (HZS) raspisuje natječaj za organizatora Državnog prvenstva i liga-kup natjecanja, te na temelju prikupljenih prijava odabire organizatora. Prijave kandidata za organizaciju natjecanja dostavljaju se HZS-u u roku kojeg odredi HZS.

Uvjeti koje treba zadovoljavati kandidat za organizaciju Državnog prvenstva:

- ✧ članstvo u HZS-u,
- ✧ imati barem jedno uspješno organizirano natjecanje pod pokroviteljstvom HZS-a unazad 2 godine
- ✧ imati barem jednog aktivnog natjecatelja s važećom natjecateljskom dozvolom, koji je ujedno sudjelovao na prethodnom Državnom prvenstvu

1. Obveze organizatora

Prijava za organizaciju

Prijava kandidata za organizaciju natjecanja treba sadržavati sljedeće informacije:

1. podatke o organizatoru (naziv, adresa, odgovorna osoba)
2. kontakt osobu (ime i prezime, mobitel, e-mail, adresa, fax)
3. vrijeme održavanja natjecanja,
4. mjesto održavanja natjecanja,
5. podatke o direktoru natjecanja (ime i prezime, mobitel, e-mail, adresa, fax),
6. navesti očekivani broj sudionika u natjecanju,
7. navesti financijsku konstrukciju,
8. web stranicu na kojoj će se nalaziti informacije o natjecanju,
9. reference (dosadašnja iskustva u organizaciji),
10. izjavu da je upoznat sa svim relevantnim pravilnicima
11. ukoliko organizator nije operater letjelišta na kojem se odvija natjecanje, priložiti suglasnost operatera letjelišta da se na istome održi navedeno natjecanje

Organizator natjecanja obvezan je prije početka natjecanja

- ✧ Pribaviti sva odobrenja sukladno važećim propisima,
- ✧ Na vrijeme osposobiti sva potrebna poletišta koja zadovoljavaju potrebe natjecanja (registrirana letjelišta) i na raspolaganju su na području natjecanja,
- ✧ Osigurati suce za natjecanje sukladno pravilniku za navedenu disciplinu,
- ✧ Minimalno 60 dana prije početka natjecanja na web stranici objaviti sve informacije o natjecanju,
- ✧ Ukoliko smatra potrebnim, organizator natjecanja može pismenim putem dostaviti Komisiji za parajedrenje lokalna pravila, najkasnije 30 dana prije početka natjecanja. Komisija za parajedrenje dužna je očitovati se o navedenom prijedlogu u roku od 15 dana od dana primitka,
- ✧ Detaljno proučiti sve relevantne pravilnike bitne za organizaciju i održavanje natjecanja,
- ✧ Osigurati sredstva za pokrivanje troškova tehničkog delegata,
- ✧ Obavještavati tehničkog delegata o tijeku priprema
- ✧ Provjeriti ispunjavaju li prijavljeni natjecatelji uvjete za pristup natjecanju:
  - Natjecatelj mora: biti punoljetan, posjedovati valjanu dozvolu za natjecanje, vlastoručno potpisati izjavu o letenju na vlastitu odgovornost, biti osiguran prema trećim osobama, obavezno koristiti kacigu i imati rezervni padobran. Ukoliko nisu ispunjeni opći uvjeti i postoji sumnja u sposobnost pilota, organizator može odbiti prijavu
- ✧ Organizirati svečano otvaranje prema Protokolu otvaranja Državnih prvenstava u zrakoplovnim sportovima

Organizator natjecanja obvezan je za vrijeme natjecanja:

- ✧ Pridržavati se pravilnika o natjecanju i ostalih relevantnih pravilnika
- ✧ Osigurati prijevoz za natjecatelje,
- ✧ Održavati sistematski pripremljene briefinge za natjecatelje,
- ✧ Natjecateljima (preleti) osigurati kartu područja na kojem se odvija natjecanje,
- ✧ Osigurati detaljne meteo podatke za sljedeći dan i prognoze za nekoliko dana unaprijed,
- ✧ Ujutro na dan natjecanja osigurati meteo podatke sa svih natjecateljskih poletišta,
- ✧ Osigurati voditelja polijetanja,
- ✧ Nastojati osigurati jednog ili više predletača,
- ✧ Organizirati pomoć za slučaj nezgode i traženja (hitna pomoć, GSS),
- ✧ Suradivati u radu s tehničkim delegatom

Organizator natjecanja obvezan je po završetku natjecanja

- ✧ Dostaviti službene rezultate natjecanja u HZS
- ✧ Dostaviti pismeni izvještaj prikladan za objavu na web stranicama HZS-a (informativna svrha)
- ✧ Dostaviti u HZS izvješće o incidentima, nezgodama i nesrećama - npr. ozljede natjecatelja, grubo kršenje zračnog prostora (koje dovodi do upletanja drugih službi – npr. kontrole, policije ...), nedisciplinarnost natjecatelja, bačene rezerve itd.

Rok za dostavu je 7 dana od dana završetka natjecanja.

2. Obveze natjecatelja

Hrvatski natjecatelji mogu biti piloti parajedrilice koji posjeduju važeću Sportsku dozvolu HZS i FAI. Strani natjecatelji mogu biti piloti parajedrilice koji posjeduju Sportsku dozvolu izdanu od nacionalnog saveza zemlje iz koje dolaze.

- ✧ Prijava za natjecanje dostavlja se sukladno uputama organizatora,
- ✧ Prijava mora biti u pisanom obliku na za to predviđenom obrascu dobivenom od organizatora,
- ✧ Natjecatelji su dužni upoznati se prije početka natjecanja s pravilnikom natjecanja i ostalim relevantnim pravilnicima.

3. Hrvatski zrakoplovni savez

HZS osigurava pehare, medalje, diplome i zahvalnice za državno prvenstvo i liga-kup natjecanje, kao i dio sredstava kao potpora organizatoru, a sukladno planu HZS.

4. Tehnički delegat

Uloga i obveze tehničkog delegata definirane su Pravilnikom o tehničkom delegatu u parajedrenju.

KOMISIJA ZA PARAJEDRILIČARSTVO
Hrvatskog zrakoplovnog saveza